

JVC legt verwende oren in de watten

Beeldcultuur laat aandacht voor goed geluid verstommen

Televieschermen worden steeds groter, narrowcasting wordt steeds populairder en multimediapresentaties zijn steeds rijker aan beeld. Intussen lijkt aan een hoogwaardige weergave van muziek steeds minder aandacht te worden geschonken. In de beroemde Aoyama studio's van Victor Entertainment (JVC) in Japan denkt men dat het tijd zich langzaam zal keren.

Voor muzikliefhebbers en audiofielen zijn de Aoyama studio's in Japan een walhalla. Grote artiesten laten er hun cd's opnemen. In de goed geoutilleer-

de studio's ontmoet je mensen die weten hoe muziek moet klinken. Niet alleen in de studio maar ook in andere ruimtes en natuurlijk thuis waar we ons moeten behelpen met apparatuur die aanzienlijk minder presteert dan de geluidsinstallatie waar deze experts met gouden oren mee werken.

Wie in een gesprek woorden als MP3 en iPod laat vallen, kan rekenen op de gulle glimlach van de technici die hun oren niet zullen teisteren met verfrommeld geluid. De oprukkende digitalisering heeft duidelijk ook zijn schaduwkanten maar weinigen lijken nog te beseffen dat gecomprimeerde muziek veel stijver, gedrongen en onnatuurlijker klinkt dan het zou moeten klinken.

Hideo Takada, general manager van JVC's Recording & Engineering Division en directeur van deze Aoyama studio's beschikt over zowel analoge als digitale apparatuur voor de opnames en het masteren van cd's. "Als ik alles opnieuw zou moeten aanschaffen, zou ik de analoge apparatuur opnieuw aanschaffen. Met de digitale hulpmiddelen gaat het weliswaar allemaal sneller en efficiënter, de kwaliteit die je op de oude manier bereikt, is toch van een heel andere orde. Het vraagt alleen wel meer kennis van degene die achter de knoppen zit", aldus Takada.

Digitale schoonmaak

In het gebouw waarin de studio's te vinden

"Als ik alles opnieuw zou moeten aanschaffen, zou ik de analoge apparatuur opnieuw aanschaffen."

“Met de digitale hulpmiddelen gaat het weliswaar allemaal sneller en efficiënter, de kwaliteit die je op de oude manier bereikt is toch van een heel andere orde.”

zijn, zijn diverse opnameruimtes ingericht die zijn toegesneden op specifieke opnames. Zowel voor grotere orkesten als opnames waar soloartiesten terecht kunnen. Zowel qua akoestiek als door de aanwezige apparatuur en kunde is alles aanwezig om opnames zo zuiver en natuurgetrouw mogelijk vast te leggen. Het is ook de plek waar men al ruim twintig jaar werkt aan K2. Met deze technologie kan het geluid dat is opgeslagen in gecomprimeerde bestanden - zoals MP3 en WMA - stevig worden opgekalefaterd. Ook kan daarmee de geluidskwaliteit van een cd worden gelijkgetrokken met de kwaliteit van DVD Audio. Dit wordt bereikt door K2 te gebruiken als een soort digitale schoonmaakmiddel waarbij weggelaten informatie opnieuw wordt toegevoegd. “Bij het comprimeren van muziek worden vooral de hoge en lage frequenties voor een belangrijk deel weggepoetst. Dit leidt tot een strak geluid zonder weinig dynamiek”, aldus Takada. Om het verschil te laten horen, laat hij ons een stuk muziek horen zonder en met K2-bewerking en luisteren we naar de oorspronkelijke opnames op de oude mastertape. Behalve dat het geluid veel minder stijf en gedrongen klinkt, is het geluid ook veel ruimtelijker. Het verschil met de mastertape is zelfs nauwelijks te onderscheiden.

Grammofoon

Fascinerend is het om te horen hoe kwalitatief slechte muziekbestanden, bijvoorbeeld van het kaliber 48kbit/s-64kbit/s toch worden omgezet in muziek die niet van cd-kwaliteit te onderscheiden is. Maar uiteraard is cd-kwaliteit niet het hoogste wat er te bereiken valt. Takada: “De ouderwetse grammofoonplaat biedt de luisteraar nog altijd zoveel meer dynamiek dan de cd. Het mooie is dat we met K2 ook hebben bereikt dat we het geluid zoals dat oorspronkelijk klonk vanaf een mastertape ook terug kunnen halen.” In Japan zijn er inmiddels 160 titels uitgebracht die met K2 HD codering aanzienlijk beter klinken dan wanneer van gewone cd-technologie

Huiskamer

Natuurlijk klinkt een demo in de Aoyama studio's altijd beter dan in de huiskamer waar we ons met aanzienlijk minder fraaie geluidsapparatuur moeten behelpen. Om die reden is er in de diverse ruimtes waar de productie van de cd's tot stand komt, apparatuur aanwezig zoals de gemiddelde consument die thuis ook gebruikt. Tijdens de diverse fases van de productie wordt daarmee voortdurend geluisterd naar het resultaat zoals dat in de huiskamer zou klinken.

Ook met diverse apparatuur die JVC zelf op de markt brengt, wordt de K2-standaard optimaal ondersteund. Zoals met de EX-AK1, een WoodCone systeem dat zijn naam dankt aan de berkenhouten luidsprekers. De houten conussen zijn gemonteerd in een die-cast aluminium frame. Vergulde aansluitingen vormen de finishing touch. De EX-AK1 is voorzien van een dvd-speler waarbij het cd-geluid niet ten koste gaat van het dvd-concept. Overigens komen zowel gecomprimeerde als gecomprimeerde muziekbestanden beter tot hun recht op dit systeem dat inmiddels is bekroond met een EISA-award. Naast dit compactstelsel heeft JVC ook AV-receivers en apparatuur voor in de auto uitgerust met K2-technologie.

In Japan is men van mening dat ook jongeren die opgroeien met MP3-muziek op den duur toch op zoek zullen gaan naar meer kwaliteit. Zoals bij de beleving van een film waarbij de beeldkwaliteit van een onberispelijke kwaliteit is, verdiend muziek het eveneens om onder maximale condities beluisterd en beleefd te worden.

gebruik zou worden gemaakt. Aan iedere track van een cd wordt in de Aoyama studio's zo'n tien uur besteed. Alle fases van het totale proces meegerekend, wordt er per cd zo'n anderhalve maand

uitgetrokken. Hoe imposant de apparatuur die daarbij wordt gebruikt ook is, de rol van de recording engineer is belangrijker dan die van de apparatuur”, aldus Takada. ●